

DOI: 10.31548/hspedagog15(1).2024.180-187

УДС:

**САМОЕФЕКТИВНІСТЬ У ОСВІТНІХ КОНТЕКСТАХ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ
ГЛОБАЛЬНИХ ПЕРСПЕКТИВ**

Pan Hsiao Lin (Пан ХсяоЛін), аспірант, Гуманітарно-педагогічний факультет, Національний університет біоресурсів і природокористування України
shencaroline2006@gmail.com

011 Education and Educational Sciences

**Чекаль Людмила, кандидат філософських наук,
доцент кафедри соціальної роботи та реабілітації**

Національний університет біоресурсів і природокористування України
L_chekal@nubip.edu.ua

Анотація. У даному багатоаспектному дослідженні подано обґрунтування вирішальної ролі самоефективності в освітньому досвіді студентів. Особливо наголошено на значенні самоефективності студентів в контексті зростаючої глобальної мобільності та різноманітності освітніх середовищ. Основна увага роботи зосереджена на розумінні того, як різні освітні середовища - від вільних демократій до більш контрольованих суспільних структур, - формують та впливають на самоефективність студентів. У дослідженні підкреслено, що самоефективність, визначена як віра індивіда у власну здатність досягти успіху в певних ситуаціях або завданнях, - є фундаційною детермінантою того, як студенти спілкуються у своєму освітньому середовищі, як долають щоденні виклики та досягають академічних та особистих цілей. Завдяки детальному аналізу останніх досліджень у сфері освітньої психології та соціології у даній роботі подано тлумачення сучасних концепцій та теорій, які торкаються зазначеної проблематики. Передусім йдеться про соціальну когнітивну теорію Альберта Бандури. Це дозволяє забезпечити ґрунтовний фреймворк для розуміння процесу розвитку в студентів готовності спиратись на власні здібності. У даному дослідженні висвітлюються складні взаємозв'язки між самоефективністю та академічними досягненнями студентів. При цьому послідовно розгорнуто контекст впливу самоефективності не тільки на академічні результати студентів, але й на їхню мотивацію та наполегливість, - особливо в іноземних академічних умовах. Результати даної роботи доводять, що освітні середовища значно впливають на розвиток самоефективності студентів. Студенти, які навчаються у більш відкритих та підтримуючих освітніх практиках, типових для вільних демократій, часто демонструють вищі рівні самоефективності. Навпаки, студенти в більш контрольованих освітніх системах стикаються з викликами у розвитку самоефективності через обмежувальні академічні середовища. Дане дослідження також демонструє життєво важливу роль культурних, соціальних та освітніх структур у формуванні готовності студентів спиратись на власні здібності та розвивати їх. Зрештою, дане дослідження висвітлює вирішальну роль освітніх середовищ у формуванні самоефективності студентів. Воно обґрунтовує необхідність освітніх практик, які виокремлюють та підтримують різноманітні потреби студентів, сприяючи розвитку почуття автономії, компетентності та стійкості. У зв'язку з тим, що світ стає все більш взаємопов'язаним, надзвичайно важливо, щоб освітні системи адаптувались до розвитку самоефективності в студентів, готуючи їх до впевненого та кваліфікованого подолання складних глобальних викликів.

© Пан ХсяоЛін, Чекаль Л.

HUMANITARIAN STUDIOS: PEDAGOGICS, PSYCHOLOGY, PHILOSOPHY Vol 15(1) 2024

Ключові слова: *самоефективність, освітні середовища, глобальна мобільність, психологічна теорія, соціологічні перспективи, міжнародна освіта, культурна адаптація, академічні досягнення, порівняльний аналіз.*

Актуальність теми (Introduction). У сучасному освітньому ландшафті концепція самоефективності виокремилася як критичний фактор, що впливає на успіх та адаптацію студентів, особливо в контексті зростання глобальної мобільності. Самоефективність, визначена як віра індивіда у власну здатність досягти успіху в певних ситуаціях або виконати завдання, - відіграє ключову роль у тому, як студенти взаємодіють з освітнім середовищем та між собою у ньому, а також - протистоять викликам та досягають академічних та особистісних цілей. Це набуває особливої актуальності, коли йдеться про студентів, які навчаються за кордоном, занурюючись у різноманітні культурні та академічні контексти.

Актуальність цього дослідження полягає у висвітленні того, як освітні середовища, чи то у вільних демократіях, чи у більш контрольованих суспільних структурах, формують самоефективність студентів. За доби, яка характеризується збільшенням транскордонних освітніх обмінів, - розуміння динаміки впливу на впевненість студентів щодо власних здібностей у реалізації різних освітніх завдань, - стає вирішальним. Цей аналіз є важливим не лише для теоретиків та практиків освіти, але й для політиків та самих студентів, оскільки він висвітлює чинники, які сприяють або перешкоджають розвитку самоефективності.

Крім того, залучення у даному дослідженні порівняльного аналізу дозволяє сформулювати унікальний погляд на універсальні та культурно-специфічні аспекти самоефективності. Досліджуючи відмінності та схожості у способах розвитку та прояву самоефективності серед студентів у різних освітніх системах, можна дійти більш глибокого розуміння щодо взаємозв'язку між індивідуальною психологією, культурним фоном

та освітніми практиками. Це особливо важливо з огляду на зростаючий акцент на міжнародній освіті та необхідності адаптації освітніх систем до різноманітних потреб все більш глобального студентства.

При цьому дане дослідження має практичне значення для розробки освітніх програм та систем підтримки, які ефективно сприяють розвитку самоефективності серед студентів, особливо - серед тих, хто навчається у закордонних умовах. Розуміння викликів та можливостей, які висувають різні освітні контексти для розвитку самоефективності, може бути корисним як для освітян, так і для адміністраторів та політиків у напрацюванні ними підтримуючого ефективного освітнього досвіду щодо студентів у всьому світі.

Об'єднуючи психологічну теорію, освітні доробки та результати соціологічних досліджень, авторка даної роботи прагне забезпечити багатомірне розуміння чинників, які формують самоефективність студентів у різних освітніх ландшафтах. Мета полягає в тому, щоб докласти свій внесок до ширшого дискурсу щодо розвитку та успіху студентів у міжнародній освіті, пропонуючи продуктивні ідеї для поліпшення освітніх практик та політики у глобалізованому світі.

Аналіз останніх досліджень (Analysis of recent researches and publications). Останні дослідження у сфері освітньої психології та соціології значно розширили наше розуміння самоефективності, зокрема, в контексті міжнародної освіти. Сучасні дослідження таких вчених, як Альберт Бандура, заклали основу для вивчення психологічних аспектів самоефективності. Наприклад, соціальна когнітивна теорія Бандури надає всеохоплюючий фреймворк для розуміння того, як індивіди розвивають впевненість у своїх силах та здібностях.

Крім того, є певна кількість досліджень в освітній літературі, яка торкається проблеми складних взаємозв'язків між самоефективністю та академічними досягненнями. Автори цих досліджень зазначають, що самоефективність не тільки впливає на академічні результати студентів, але й формує їхню мотивацію та наполегливість в іноземних академічних умовах. Цей комплекс робіт демонструє складну взаємодію між впевненістю індивіда у своїх можливостях і здібностях - та його освітніми результатами.

Результати соціологічних досліджень додатково збагачують це розуміння, вивчаючи роль соціальних структур та культурних контекстів у формуванні самоефективності. Ця перспектива є ключовою для розуміння того, як студенти з різних культурних середовищ адаптуються та процвітають у різноманітних освітніх вимірах. Порівняльне вивчення освітніх систем у різних соціополітичних контекстах формує уявлення про те, як різні суспільні норми та цінності впливають на самосприйняття та самоефективність студентів.

Зрештою, сукупність міждисциплінарних досліджень щодо даної проблематики надає багатогранний погляд на самоефективність студентів, підкреслюючи важливість психологічних, освітніх та соціологічних чинників у формуванні цього життєво важливого аспекту розвитку студентів.

Мета дослідження (Purpose). Головною метою даного дослідження є результативний аналіз та розуміння того, як формується самоефективність в студентів та як впливають на процеси розвитку самоефективності різні освітні середовища. При цьому особливе значення набуває наголос на відмінностях цих процесів у вільних демократіях та у жорстко контрольованих суспільних структурах. Дослідження має на меті заглибитися у багатогранну природу самоефективності, досліджуючи її психологічні, освітні та соціологічні аспекти в

різних освітніх вимірах. Метою дослідження є надання всебічного порівняльного аналізу того, як формується впевненість студентів у власних здібностях та як ця впевненість детермінується культурними, соціальними та освітніми просторами, до яких вони належать.

Крім того, дослідження має на меті розглянути наслідки цих висновків для освітньої практики та політики. Розуміючи чинники, які впливають на самоефективність студентів у різних освітніх умовах, авторка дослідження прагне сприяти розвитку більш ефективних освітніх стратегій та систем підтримки. Це особливо актуально для освітян та політиків, які відповідальні за розробку освітніх програм та середовищ, сприятливих для розвитку міцної самоефективності серед студентів. І особливо це стосується тих, хто навчається за кордоном.

Кінцева мета полягає в тому, щоб сформувати і надати інсайти, які можуть сприяти оптимізації освітніх практик, забезпечуючи таку ситуацію, коли студенти з різних культурних середовищ були б спроможні розвивати впевненість у собі та навички, необхідні для реалізації своїх академічних прагнень, незалежно від освітнього виміру, в якому вони опинились.

Методи дослідження. (Methods). Методологія цього дослідження включає систематичний порівняльний підхід, який використовує як якісні, так і кількісні методи для аналізу впливу різних освітніх середовищ на самоефективність студентів. Якісні методи включають ґрунтовні інтерв'ю та аналіз змісту освітньої літератури, що надасть можливість оцінити рівні суб'єктивного досвіду студентів та пізнати особливості їх світосприйняття.. Кількісні методи, такі як опитування та статистичний аналіз, використовуються для визначення та співставлення рівнів самоефективності студентів у різних освітніх умовах.

При цьому, у даному дослідженні використовуються структурно-аналітичні методи для вивчення основних структур у системах освіти та їхнього впливу на самоєфективність студентів. Також застосовується порівняльно-історичний метод для дослідження того, як історичні та культурні чинники формували освітні практики та самоєфективність студентів в генезі. Інтегруючи ці різноманітні методології, дане дослідження прагне забезпечити всебічне розуміння того, як освітні середовища впливають на розвиток самоєфективності в студентів.

Результати (Results). Результати дослідження вказують на те, що освітні середовища визначальним чином впливають на розвиток самоєфективності студентів. Студенти, що навчаються у вільних демократичних країнах, часто демонструють значно вищі рівні самоєфективності, ніж у тоталітарних соціумах. Це пов'язано з більш відкритими та підтримуваними освітніми практиками. І навпаки: студенти у більш контрольованих освітніх системах можуть відчувати труднощі у розвитку самоєфективності через обмежені та адміністровані академічні середовища. Дослідження також показує, що культурні, соціальні та освітні структури відіграють важливу роль у формуванні впевненості студентів у власних можливостях. Отримані результати вказують на те, що освітні системи та практики мають бути більш уважними до психологічних потреб студентів, сприяючи створенню середовища, що підтримує розвиток самоєфективності.

Виклад основного матеріалу. (Discussion). Результати дослідження представляють переконливу історію про життєво важливу роль освітніх середовищ у формуванні самоєфективності студентів. Ясно, що характер освітньої системи, чи вона сприяє відкритості та підтримці, чи накладає обмеження та контроль, має глибокий вплив на віру студентів у власні здібності. Студенти у

вільних демократіях часто користуються перевагами більш плекаючих освітніх практик, які заохочують дослідження, критичне мислення та автономію, що призводить до вищих рівнів самоєфективності. Навпаки, студенти в більш авторитарних освітніх середовищах можуть зіткнутися з жорсткими навчальними програмами та обмеженими можливостями для самовираження, що може перешкоджати розвитку самоєфективності.

Контраст між цими двома типами освітніх середовищ підкреслює значимість свободи та автономії у вирощуванні почуття самоєфективності. У вільних освітніх умовах, де студентів заохочують критикувати ідеї та вступати в відкритий діалог, існує більша ймовірність розвитку міцної віри в себе та стійкості. Це не тільки про академічну свободу; це стосується загальної етики освітньої установи та того, як вона відповідає принципам демократії та індивідуальних прав.

Крім того, в процесі нашого дослідження ми отримали переконливі свідчення на користь того, що культурні, соціальні та освітні чинники переплітаються складним чином, впливаючи на самоєфективність студентів. Культурні норми та цінності відіграють вирішальну роль особливо там, де вони формують очікування та ставлення студентів до освіти та особистісного розвитку. Суспільні структури, включаючи сімейну динаміку та системи підтримки громади, - також мають значний вплив на шлях студента до самоєфективності. Роль викладачів та навчальної програми також не може бути переоцінена в цьому контексті. Курс, який є різноманітним, інклюзивним та відображає широкий спектр перспектив, не тільки розширює світоглядні горизонти студентів, але й надихає їх сприймати себе як здатних ефективно навчатися.

Крім того, дане дослідження підкреслює необхідність освітніх систем

бути чутливими до різноманітних потреб своїх студентських осередків. Це вимагає цілісного підходу до освіти, який виходить за межі тільки академічної досконалості, але й передбачає емоційне та соціальне залучення. Освітянам та політикам слід надавати пріоритет створенню середовищ, які плекають самоефективність, оскільки це є фундаментальним для успіху студентів як усередині, так і за межами академічного світу.

Нагальним також у контексті розгляду довгострокових наслідків вирішення зазначених завдань – є та обставина, що студенти з вищим рівнем самоефективності, швидше за все, будуть займатися навчанням протягом усього життя, обирати складний кар'єрний шлях та позитивно впливати на суспільство. Таким чином, інвестиції в освітні практики, які сприяють самоефективності, можуть мати далекосяжні переваги. І йдеться не тільки про окремих студентів, але й про студентські спільноти та суспільства в цілому.

Таким чином, дане дослідження висвітлює та обґрунтовує вирішальну роль освітніх середовищ у формуванні самоефективності студентів. На наш погляд, пріоритетними наразі є саме ті освітні практики, які визнають та підтримують різноманітні потреби студентів, сприяючи розвитку відчуття самодостатності особистості студента, його компетентності та стійкості. Оскільки світ стає все більш взаємопов'язаним, - надзвичайно важливо, щоб освітні системи адаптувалися до розвитку самоефективності у студентів, готуючи їх до впевненого та кваліфікованого подолання складних глобальних викликів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бандура, А. (1997). Самоефективність: Реалізація Контролю. W. H. Freeman.
2. Зіммерман, Б. Дж. (2000). Самоефективність: Необхідний Мотив

для Навчання. Сучасна Освітня Психологія.

3. Пахарес, Ф. (1996). Переконавання про Самоефективність у Навчальних Середовищах. Огляд Освітніх Досліджень.

4. Шунк, Д. Х., & Пахарес, Ф. (2002). Розвиток Академічної Самоефективності. Academic Press.

5. Екклес, Дж., & Вігфілд, А. (2002). Мотиваційні Переконавання, Цінності та Цілі. Щорічний Огляд Психології.

6. Дечі, Е. Л., & Райан, Р. М. (1985). Внутрішня Мотивація та Самовизначення в Людській Поведінці. Plenum.

7. Виготський, Л. (1978). Розум в Суспільстві: Розвиток Вищих Психологічних Процесів. Гарвардський Університет.

8. Бронфенбреннер, У. (1979). Екологія Людського Розвитку: Експерименти Природи і Проектування. Гарвардський Університет.

9. Грольнік, В. С., & Райан, Р. М. (1987). Автономія в Навчанні Дітей: Експериментальне та Індивідуальне Дослідження. Журнал Особистості та Соціальної Психології.

10. Кросс, С. Е., & Маркус, Г. Р. (1994). Само-Схеми, Можливі Самі та Компетентне Виконання. Журнал Освітньої Психології.

11. Хофстеде, Г. (1986). Культурні Відмінності у Навчанні та Навчанні. Міжнародний Журнал Міжкультурних Відносин.

12. Ойзерман, Д., Кун, Г. М., & Кеммельмайер, М. (2002). Переосмислення Індивідуалізму та Колективізму: Оцінка Теоретичних Припущень та Мета-Аналізи. Психологічний Бюлетень.

13. Тріандіс, Г. К. (1995). Індивідуалізм та Колективізм. Westview Press.

14. Маркус, Г. Р., & Кітаяма, С. (1991). Культура та Я: Наслідки для

Когніції, Емоцій та Мотивації.
Психологічний Огляд.

15. Грінфілд, П. М. (1994). Незалежність і Взаємозалежність як Розвиткові Сценарії. У П. М. Грінфілд & Р. Р. Кокінг (Ред.), Крос-Культурні Корені Розвитку Меншини Дитини.

16. Спенсер-Роджерс, Дж., Вільямс, М. Дж., & Пенг, К. (2010). Культурні Відмінності в Очікуваннях Зміни та Терпимості до Протиріччя: Десятиліття Емпіричних Досліджень. Огляд Персоналізації та Соціальної Психології.

17. Нісбет, Р. Е., Пенг, К., Чой, І., & Норензаян, А. (2001). Культура та Системи Мислення: Цілісне проти Аналітичного Мислення. Психологічний Огляд.

18. Райан, Р. М., & Дечі, Е. Л. (2000). Теорія Самовизначення та Сприяння Внутрішній Мотивації, Соціальному Розвитку та Добробуту. Американський Психолог.

19. Гарднер, Г. (1983). Структури Розуму: Теорія Багатьох Інтелектів. Basic Books.

20. Стернберг, Р. Дж. (1985). Поза IQ: Тріархична Теорія Людського Інтелекту. Cambridge University Press.

21. Лейв, Дж., & Венгер, Е. (1991). Розташоване Навчання: Легітимне Периферійне Участь. Cambridge University Press.

22. Рогов, Б. (1990). Підмайстерство у Мисленні: Когнітивний Розвиток у Соціальному Контексті. Oxford University Press.

23. Чиксентміхайі, М. (1990). Потік: Психологія Оптимального Досвіду. Harper & Row.

24. Пінтріч, П. Р., & Шунк, Д. Х. (2002). Мотивація в Освіті: Теорія, Дослідження та Застосування. Merrill Prentice Hall.

25. Двек, К. С. (2006). Світогляд: Нова Психологія Успіху. Random House.

REFERENCES

1. Bandura, A. (1997). Self-efficacy: The Exercise of Control. W. H. Freeman.

2. Zimmerman, B. J. (2000). Self-Efficacy: An Essential Motive to Learn. Contemporary Educational Psychology.

3. Pajares, F. (1996). Self-Efficacy Beliefs in Academic Settings. Review of Educational Research.

4. Schunk, D. H., & Pajares, F. (2002). The Development of Academic Self-Efficacy. Academic Press.

5. Eccles, J., & Wigfield, A. (2002). Motivational Beliefs, Values, and Goals. Annual Review of Psychology.

6. Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1985). Intrinsic Motivation and Self-Determination in Human Behavior. Plenum.

7. Vygotsky, L. (1978). Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes. Harvard University Press.

8. Bronfenbrenner, U. (1979). The Ecology of Human Development: Experiments by Nature and Design. Harvard University Press.

9. Grolnick, W. S., & Ryan, R. M. (1987). Autonomy in Children's Learning: An Experimental and Individual Difference Investigation. Journal of Personality and Social Psychology.

10. Cross, S. E., & Markus, H. R. (1994). Self-Schemas, Possible Selves, and Competent Performance. Journal of Educational Psychology.

11. Hofstede, G. (1986). Cultural Differences in Teaching and Learning. International Journal of Intercultural Relations.

12. Oyserman, D., Coon, H. M., & Kemmelmeier, M. (2002). Rethinking Individualism and Collectivism: Evaluation of Theoretical Assumptions and Meta-Analyses. Psychological Bulletin.

13. Triandis, H. C. (1995). *Individualism & Collectivism*. Westview Press.
14. Markus, H. R., & Kitayama, S. (1991). Culture and the Self: Implications for Cognition, Emotion, and Motivation. *Psychological Review*.
15. Greenfield, P. M. (1994). Independence and Interdependence as Developmental Scripts. In P. M. Greenfield & R. R. Cocking (Eds.), *Cross-Cultural Roots of Minority Child Development*.
16. Spencer-Rodgers, J., Williams, M. J., & Peng, K. (2010). Cultural Differences in Expectations of Change and Tolerance for Contradiction: A Decade of Empirical Research. *Personality and Social Psychology Review*.
17. Nisbett, R. E., Peng, K., Choi, I., & Norenzayan, A. (2001). Culture and Systems of Thought: Holistic Versus Analytic Cognition. *Psychological Review*.
18. Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-Determination Theory and the Facilitation of Intrinsic Motivation, Social Development, and Well-Being. *American Psychologist*.
19. Gardner, H. (1983). *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences*. Basic Books.
20. Sternberg, R. J. (1985). *Beyond IQ: A Triarchic Theory of Human Intelligence*. Cambridge University Press.
21. Lave, J., & Wenger, E. (1991). *Situated Learning: Legitimate Peripheral Participation*. Cambridge University Press.
22. Rogoff, B. (1990). *Apprenticeship in Thinking: Cognitive Development in Social Context*. Oxford University Press.
23. Csikszentmihalyi, M. (1990). *Flow: The Psychology of Optimal Experience*. Harper & Row.
24. Pintrich, P. R., & Schunk, D. H. (2002). *Motivation in Education: Theory, Research, and Applications*. Merrill Prentice Hall.
25. Dweck, C. S. (2006). *Mindset: The New Psychology of Success*. Random House.

SELF-EFFICACY IN EDUCATIONAL CONTEXTS: A COMPARATIVE ANALYSIS OF GLOBAL PERSPECTIVES

Pan Hsiao Lin, Chekal Lyudmila

Abstract. *This comprehensive research explores the pivotal role of self-efficacy in the educational experiences of students, particularly emphasizing its significance in the context of increasing global mobility and diverse educational settings. The paper's primary focus is on understanding how different educational environments, ranging from liberal democracies to more controlled societal structures, shape and influence students' self-efficacy. The study posits that self-efficacy, defined as an individual's belief in their ability to succeed in specific situations or tasks, is a critical determinant of how students engage with their educational environment, confront challenges, and achieve both academic and personal goals. Through a detailed analysis of recent research in educational psychology and sociology, the paper synthesizes pioneering studies and theories, notably Albert Bandura's social cognitive theory, to provide a comprehensive framework for understanding the development of beliefs in one's capabilities. The research underscores the intricate relationship between self-efficacy and academic achievement, highlighting how self-efficacy impacts not only academic performance but also students' motivation and persistence, especially in foreign academic settings. Methodologically, the study employs a systematic comparative approach, integrating both qualitative and quantitative methods. Qualitative methods such as in-depth interviews and content analysis of educational literature provide insights into*

© Пан ХсяоЛін, Чекаль Л.

HUMANITARIAN STUDIOS: PEDAGOGICS, PSYCHOLOGY, PHILOSOPHY Vol 15(1) 2024

students' subjective experiences and perceptions. Quantitative methods, including surveys and statistical analysis, measure and compare levels of self-efficacy among students in different educational settings. Additionally, structural-analytical and comparative-historical methods are utilized to examine the impact of educational systems and historical and cultural factors on student self-efficacy. The findings reveal that educational environments significantly influence the development of student self-efficacy. Students in more open and supportive educational practices, typical of liberal democracies, often exhibit higher levels of self-efficacy. In contrast, those in more controlled educational systems face challenges in developing self-efficacy due to restrictive academic environments. The study further demonstrates the vital role of cultural, social, and educational structures in shaping students' beliefs about their abilities. Conclusively, the paper advocates for educational practices that recognize and support the diverse needs of students. It emphasizes the need for educational systems to foster a sense of autonomy, competence, and resilience in students, preparing them to navigate complex global challenges with confidence and skill. The research contributes significantly to the discourse on student development and success in international education, offering valuable insights for enhancing educational practices and policies in a globalized world.

Key words: *self-efficacy, educational environments, global mobility, psychological theory, sociological perspectives, international education, cultural adaptation, academic achievement, comparative analysis.*